

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 10. Paralytica mulier nobilis sanatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

Tulij II.
beneficia.

munitatesque . Lauretanam insuper Aedem, denuo in tutelam Pontificis receptam Pontificium sacellum appellat, sacra inibi officia solemniter ritu similiter, vt Romæ in sacello Pontificis, peragi iubens . Porrò Lauretani templi ministris omnibus indulgit, vt Pontificij familiares, & cōuictores essent eo iure, quo qui optimo . Ad hæc Prætorem Laureto præsidere iussit à Pontifice diligendum, cui etiam mistum dedit imperium. Ex quo tempore oppidum Lauretum Recinetensium ditioni exemptum sui iuris esse cœpit . Annonam quoque & alia venalia Lauretum deferentes omni portorio, ac vectigali immunes esse voluit . Interdixit etiam ne quisquam dona, seu pecunias B. Mariæ Lauretanæ oblatas auerteret, cum excommunicationis latæ sententiæ minis . Per id quippe tempus plurimis non pecunijs solum, sed etiam muneribus sacram Aedem auctam reperio . Georgius Monachus Patavinus B. Virginis Lauretanæ effigiẽ ex argento expressam, pondo librarum quinque, donum attulit . Cardinalis Tranensis alteram eiusdem formæ ac materiæ effigiem, sed ponderis duplo maioris. alij alia, quæ exsequi operæ non est.

Georgij
Monachi
D.
Card. Tra-
nensis D.

Paralytica nobilis mulier sanatur.

Cap. X.

Bern. Cyril.

Fuit hoc ipsum tempus etiam miraculis insigne . illud autem præcipuum, quod incidit in annũ M. D. VIII. Longus quidam Neapoli fuit vnus è Consiliariis Regiis, clarus in paucis . Huius coniux femina primaria (ex viri cognomine Longa dicebatur) omnibus capta membris, acerbissimis insuper discruciatâ doloribus miserrimã trahabat vitam, morti quam vitæ similiorem. Itaque ad vltimum damnata ope medicorum, exorat virum, vt Lauretum deferri ipsam iubeat . Quò vt peruentum est, generũ suum itineris comitem rogat, certum vt sacrum in augustissima

stiffima Virginis cella faciendum curet suis rationibus accommodatum: nimirum cuius initium est: *Repleatur os meum laude*, in quo sanati à Christo Paralytici Euangeliū recitatur. Id sacrum sextæ feriæ à Pentecoste assignatum, utique alienum ab eo tempore erat, cum iam pridem is abiisset dies; sed Longa votiuum id sacrum expetebat. Vix hoc planè genero mandauerat, cum ipsa eodem genere prosequente, in sacrosanctam defertur Aedem, ac B. Virgini sistitur, haud dubia spe Deiparæ preces salubres sibi futuras. Ecce tibi prius quam gener socrus suæ mandata exsequi posset, ad aram accedit sacerdos ignotus: qui rem diuinam ab illo ipso introitu: *Repleatur os meum laude*, orsus, Longam ingenti admiratione percussit. Igitur stupore attonita paulisper hæsit. Inde versa ad generum, qui non dum ab ea, sacri curandi causa, discesserat, sed iam discedere parabat, Mane, inquit, nihil attinet te ire: hoc ipsum est sacrum, quod requirebam. Porro vt ad illum Euangelii locum ventum est, ait *Paralytico: Tibi dico surge*. mira res dictu, visuque. paralytica mulier repente diuina quadam vi, simul membra consolidari, simul mentem insolita dulcedine perfundi sentit. Extemplo igitur gratulabunda exsurgit è sella, cæteris rei nouitate, ac stupore attonitis: manantibusque gaudio lacrymis, nullum facit agendi grates B. Virgini modum. Ad vltimum re diuina peracta, suis ipsa pedibus ad hospitium tendit, cunctis utique eius familiaribus tantæ rei miraculo stupentibus. Aderat tum forte Laureti Dux Termalensis cum delecta equitum manu, qui a Iulio II. in Galliam Cisalpinam ad bellum euocabatur. Hic igitur (vt qui Longam, eiusque insanabilem morbum familiariter norat) vbi suis ingredientem pedibus eam vidit; hæsit scilicet rei nouitate obstupefactus. euidenti deinde miraculo motus, diuinas cum illa laudes miscuit. Noua exinde res auxit miraculi fidem. Sacerdos ille, qui Longæ rem diuinam fecerat, diu multumque requisitus nusquam comparuit;

paruit; diuinitus missum crederes, vt diuini operis minister foret. At Longa voti compos Neapolim regressa, valetudinem diuinitus receptam Deo consecrandam existimauit. Proinde sacrarum Virginum cœnobium Neapoli instituit: ipsa ægrorum insanabilium ministerio se se deuouit, Raimundo Cardona Prorege Neapolitano.

Iulius II. Lauretanum templum absoluit, munitque.

Cap. X I.

Iulius porrò alia multa beneficia, quæ longo explicata diplomate opere pretium non est referre, superioribus adiecit. Aucta hisce immunitatibus Aede Lauretana, ad eius munimentum cura Pontificis versa. Igitur haud minore animo pacis opera aggressus, quam quanta mole gerebat bella, Lauretanum templum à Paulo Secundo inchoatum, cuius absolutio varijs casibus turbata fuerat, nō exstruere solum, sed etiā permunire parat. Videbat quippe ædem non minus sanctimonix, quam opulentix fama inclytam in vico immunito expositam, seu militum, seu barbarorum auaritiæ fore. Bramantis ergo nobilis architecti consilio atque opera vsus, per Hieronymum Robureum Laureti Patronum rem vrgere cœpit. Et Hieronymus Lauretanam Aedem omni ope ornare, munus ac decus Roburæ familiæ ratus, basilicam in arcis modum exfluxit muniuitque. Quippe sacella ipsa propugnaculorum instar assurgunt. additæ vndique in summis muris pinnae, aditusque sub tecto, vt ad propugnandum quoquo versus tuto discurrere miles possit. Omnino eminus intuēti arcis potius, quam ædis speciem præbet. Et adiuuat tēpli munitionem collis, cuius in vertice sita eminet, præsertim quā vergit ad mare. Basilicæ corpus ex pilis ingentibus columnarum instar duodecim constat, quarū vtrisque senæ concameratum tectum sustinent. Huic corpori duæ